

Συμμαχία για το Μέλλον

Η «**Ανοικτή Κοινωνική Συμμαχία Ακεραιότητας και Διαφάνειας**» είναι μια πρωτοβουλία της Διεθνούς Διαφάνειας – Ελλάς για την Ελλάδα του αύριο, για να δημιουργήσει ένα βήμα όπου ενεργοί πολίτες θα εκφράσουν δημιουργικά και ελεύθερα τις απόψεις τους, αντιδρώντας στη διαφθορά.

Κανείς πλέον δεν μπορεί να αποφύγει την παραδοχή ότι η διαφθορά στην Ελλάδα είναι ευρύτατα διαδεδομένη ως πρακτική αλλά και εθιμοτυπικά εδραιωμένη ως νοοτροπία. Η διαπίστωση αποτελεί κοινό τόπο, όπως εξακολουθούν να αποδεικνύουν τακτικά

- το ετήσιο Βαρόμετρο και ο Δείκτης Αντίληψης της Διαφθοράς από τη Διεθνή Διαφάνεια, διακρατική, μη κυβερνητική οργάνωση για την καταπολέμηση της διαφθοράς
- οι δείκτες οικονομικής ελευθερίας
- και οι εκθέσεις διεθνών οικονομικών και πολιτικών οργανισμών.
- Οι ετήσιοι δείκτες και οι έρευνες της Διεθνούς Διαφάνεια - Ελλάς

Η χώρα μας είναι πια αμετάκλητα ενταγμένη στον αναπτυσσόμενο κόσμο, με θεσμούς δημοκρατίας και δικαίου, και δεν δικαιολογείται το έλλειμμα νομιμότητας. Η διαφθορά ως εργαλείο δεν μπορεί να υποστηριχθεί ορθολογικά. Η προσπάθεια της Διεθνούς Διαφάνειας αποσκοπεί στη συστηματική αποτροπή και εξουδετέρωση της διαφθοράς σε κάθε της έκφανση. Η ανάγκη αυτή έχει λάβει επείγοντα χαρακτήρα ώστε να αναδειχθούν τα δημιουργικά και πρωτοποριακά στοιχεία της κοινωνίας, που προάγουν τόσο την ανάπτυξη όσο και τη συνοχή.

Ζητούμενο είναι να προωθηθούν θεσμικές μεταρρυθμίσεις και να διασφαλιστεί η αταλάντευτη θέληση και η ουσιαστική συμβολή τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, με την αρωγή της κοινωνίας των πολιτών, του πνευματικού κόσμου και του συνόλου των πολιτικών. Δεν πρόκειται για ευαισθησίες μιας μεμονωμένης κοινότητας, αλλά για ένα όραμα για το κοινό μας μέλλον, μια νέα θεώρηση των παλιών πράξεων σε μια Ελλάδα ώριμη, πολιτισμένη, ανταγωνιστική. Οι πολίτες ήδη δεν είναι βουβοί· συμμετέχοντας στην **Ανοικτή Κοινωνική Συμμαχία**, και τηρώντας τον **«Δεκάλογο του Ενεργού Πολίτη κατά της Διαφθοράς»**, δεν θα είναι ούτε άβουλοι θεατές. Γι' αυτόν το στόχο μπορούν να πρωτοπορήσουν οι ηγετικοί φορείς της κοινωνίας, οικειοθελώς, ώστε η συμβολή τους να σηματοδοτήσει αυτό το βήμα προς το μέλλον, να καταστήσει τη χώρα ικανή να διαχειριστεί τους πόρους της και να αυξήσει τον εθνικό της πλούτο προς όφελος της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Η καταπολέμηση της διαφθοράς συστηματοποιείται σε τρεις κύριους άξονες: στον πολιτικό τομέα, στον τομέα δημόσιας διοίκησης και στον ιδιωτικό τομέα.

Ο πρώτος άξονας περιλαμβάνει τους πολιτικούς – και με τον γενικό αυτό όρο εννοούμε τα κόμματα και τα κομματικά στελέχη, τους βουλευτές, τα μέλη της κυβέρνησης αλλά και τα πολιτικά διορισμένα στελέχη των υπουργείων.

Οι πολιτικοί καλούνται:

- να εκπονήσουν, να υιοθετήσουν και στη συνέχεια να εφαρμόσουν «**Κώδικα Ηθικής, Δεοντολογίας & Συμπεριφοράς**» ο οποίος θα αφορά όλες τις κατηγορίες που προαναφέρθηκαν, καθώς επίσης να ενισχύσουν τη λειτουργία Ειδικής Επιτροπής η οποία θα επιφορτισθεί με την εφαρμογή του Κώδικα.
- να δημιουργήσουν σύστημα το οποίο να εμποδίζει την παράνομη χρηματοδότηση πολιτικών, να διασφαλίζει τον απροκάλυπτο απολογισμό των δαπανών τους και να επιδιώκει την επιστροφή τυχόν παράνομου πολιτικού χρήματος στο Δημόσιο Ταμείο.
- να τροποποιήσουν τη νομοθεσία σε ό,τι αφορά τις εξαιρέσεις από διώξεις.
- να βελτιώσουν τους απαραίτητους μηχανισμούς ώστε να αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων, και
- να συμβάλουν στη διαφανή λειτουργία των «ομάδων πίεσης» (lobbies), στην εφαρμογή σαφώς καθορισμένων και αποδεκτών κανόνων λειτουργίας των ομάδων αυτών και, κατά συνέπεια, στην καθιέρωση νόμιμης κουλτούρας lobbying.

Ο δεύτερος άξονας στον οποίο απαιτούνται μεταρρυθμίσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς είναι ο, υπό την ευρεία έννοια, δημόσιος χώρος. Περιλαμβάνει όλους τους εργαζομένους στις κυβερνητικές υπηρεσίες, στις δημόσιες επιχειρήσεις και στους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, από τους δόκιμους έως τους διευθυντές και γενικούς διευθυντές, αλλά και την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.

Προτείνονται τα εξής:

- δημιουργία ενός κεντρικού πολιτικού οργάνου υπό τον πρωθυπουργό, που θα συντονίζει το έργο των υφιστάμενων μηχανισμών ελέγχου και οργανισμών κατά της διαφθοράς στους κόλπους της δημόσιας διοίκησης.
- καθιέρωση της λογοδοσίας σε κάθε επίπεδο.
- πλήρης πρόσβαση στις δημόσιες πράξεις.
- διαφάνεια στον τρόπο πρόσληψης, αξιολόγησης, προαγωγής και αξιοποίησης του προσωπικού.
- δημοσιοποίηση του τρόπου διοίκησης των δημόσιων εταιρειών και οργανισμών.
- αναθεώρηση και θωράκιση του κώδικα συμπεριφοράς και ηθικής των δημοσίων υπαλλήλων, με έμπρακτη και ουσιαστική εφαρμογή στις συναλλαγές με τους πολίτες.
- διαφάνεια στη γνωστοποίηση δυσλειτουργιών και παρατυπιών, μηδενική ανοχή σε κρούσματα διαφθοράς στον εργασιακό χώρο
- παροχή προστασίας και ενθάρρυνσης σε πληροφορητές.

Επίσης, σημαντική για τη γενικότερη αλλαγή νοοτροπίας είναι η «**Εκπαίδευση για τη Διαφάνεια**», που μπορεί να περιλαμβάνει πρωτοβουλίες διαλόγου και διάχυσης ιδεών, ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού με νέες γνώσεις και εμπλουτισμός του χώρου εργασίας με σύγχρονα εργαλεία δουλειάς. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, που στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες διασφαλίζει τη διαφάνεια, είναι προσιτή και εφικτή χάρη στην ευρυζωνικότητα.

Τέλος, στον τομέα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας, η διαφθορά μπορεί να αποβεί επιζήμια για οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα,

ανασταλτική για τις επενδύσεις και τροχοπέδη για την ανάπτυξη. Στο επίκεντρο των δράσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς στον ιδιωτικό τομέα βρίσκεται η ανάλυση - αντικειμενική αυτοεξέταση και η διεσδυτική αποτίμηση από το κοινωνικό περιβάλλον. Αναμφίβολα, η διαφάνεια συνδέεται με προσδοκώμενα επιχειρηματικά οφέλη: η δημόσια πληροφόρηση βελτιώνει την εικόνα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της επιχείρησης, συμβάλλει στην εξυγίανση της λειτουργίας της αγοράς και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου, τη διαφανή και αξιοκρατική λειτουργία του, υιοθετώντας μέτρα και δεσμεύσεις όπως τα εξής:

- Κώδικας Επιχειρηματικής Ηθικής
- ακέραιη λειτουργία εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου
- προστασία των πληροφορητών
- διαφάνεια στην εταιρική διακυβέρνηση
- ανεξαρτησία των μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου
- εξάλειψη παράνομων εσωτερικών συνδιαλλαγών και οι βελτιώσεις του συστήματος για τη μελλοντική αποφυγή τους
- εφαρμογή πιστοποιημένων συστημάτων αξιολόγησης προσωπικού
- υιοθέτηση και εφαρμογή της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Η Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς προσκαλεί τους υγιείς κοινωνικούς και πολιτικούς φορείς στη **Ανοικτή Κοινωνική Συμμαχία Ακεραιότητας και τη Διαφάνειας**, Έρθε η ώρα η διαφάνεια από ρητορική να γίνει καθημερινή πράξη.

Η νομιμότητα είναι ανταποδοτική, ενώ η διαφθορά μάς πληρώνει με το ίδιο νόμισμα.